

- Co się stało?
- Nic, kochanie. Tatuś leci na Księżyc.

(z filmu Pierwszy człowiek)

Tytuł oryginału włoskiego:
Voglio la Luna

Texts by Andrea Valente and Umberto Guidoni
Illustrations by Susy Zanella
Graphic design by Studio Link (www.studio-link.it)

Copyright © 2019 Editoriale Scienza S.r.l., Firenze-Trieste.

www.editorialescienza.it
www.giunti.it

© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2022

© Copyright for the Polish translation by Tomasz Kwiecień 2022

Cytat z wiersza *Pieśń nocna wędrownego pasterza w Azji* Giacoma Leopardiego (s. 12)
w przekładzie Grzegorza Franczaka.

Cytat z Johna F. Kennedy’ego (s. 105) za:
<https://www.miesiecznik.znak.com.pl/kolejny-maly-krok-czy-jestesmy-gotowi/>

Konsultacja merytoryczna Bogumił Bieniok

Książka została wydrukowana na papierze
Lux Cream 90 g/m² wol. 1,8.

ZING

Wydawnictwo NASZA KSIĘGARNIA Sp. z o.o.
05-075 Warszawa-Wesoła, ul. Apatczna 6
e-mail: naszaksięgarnia@nk.com.pl
tel. 22 643 93 89

Sprzedaż wysyłkowa: tel. 22 641 56 32
e-mail: sklep.wysylkowy@nk.com.pl

www.nk.com.pl

Redaktor prowadząca Anna Garbal
Opieka redakcyjna Magdalena Korobkiewicz
Redakcja Zuzanna Laskowska
Korekta Jolanta Gomółka
Redaktor techniczny, DTP Agnieszka Dwilińska-Łuc
Projekt okładki Agnieszka Dwilińska-Łuc

ISBN 978-83-10-13626-8

PRINTED IN POLAND

Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2022 r.

Wydanie pierwsze

Druk: POZKAL Sp. z o.o., Inowrocław

Andrea Valente • Umberto Guidoni

Księżyc

Przełożył
Tomasz Kwiecień

Ilustracje
Susy Zanella

Nasza Księgarnia

Księżycowe bóstwa

■ W starożytnej Kartaginie boginią Księżycy była **Tanit**, przedstawiana z okręgiem umieszczonym na wierzchołku trójkąta i poziomą linią w miejscu, gdzie te dwie figury stykają się ze sobą. Wygląda to

w sumie jak stylizowana ludzka postać, jakby ją narysowała moja ciotka Camilla. Tanit była najważniejszym bóstwem w mieście, boginią płodności.

Legenda głosi, że bogini Selene zakochała się w pięknym Endymionie, który niestety był śmiertelnikiem. Poprosiła więc Zeusa, aby uczynił go nieśmiertelnym, ale zapomniała poprosić jeszcze o wieczną młodość dla niego... ach, to roztargnienie zakochanych! Aby naprawić swój błąd, zamieniła starzenie się Endymiona w wieczny sen i od tamtej pory odwiedza go każdej nocy. Dniem Selene jest 7 lutego. Pamiętajmy, żeby go świętować!

■ Boginią Księżycy w starożytnej Grecji była **Selene**, siostra Heliosa, boga Słońca – nie mogło być inaczej. Chętnie czcili ją także – jako Lunę – Rzymianie, którzy zbudowali na jej cześć świątynię znajdującą się na Awentynie.

■ Księżycowym bogiem starożytnych Sumerów był **Sin**, nazywany również **Nanna**. W starożytnym Egipcie bóg Księżycy miał na imię Thot i przedstawiano go z głową ibisa i długim dziobem. U Inków księżycową boginią była Coniraya, u Majów Awilix, a według Azteków nazywa się ona **Coyolxauhqui**. Za północnym kołem podbiegunowym Inuici czczą księżycowego boga o imieniu Anningan, a w Skandynawii jego odpowiednikiem jest Máni.

Quiz

Dla Greków Selene była boginią Księżycy, ale tylko tego w pełni. Natomiast Artemida była...

- a. Boginią Księżycy rosnącego
- b. Boginią Księżycy cofającego się
- c. Boginią nowiu Księżycy

Kiedy Księżyc (znajdujący się wtedy w fazie nowiu) przechodzi między tarczą Słońca a Ziemią, mamy zaćmienie Słońca. Może być ono całkowite lub częściowe: wszystko zależy od tego, pod jakim kątem cień Księżyca pada na powierzchnię Ziemi. Widzimy więc to zaćmienie w różny sposób, zależnie od tego, gdzie w tym momencie jesteśmy na naszej planecie.

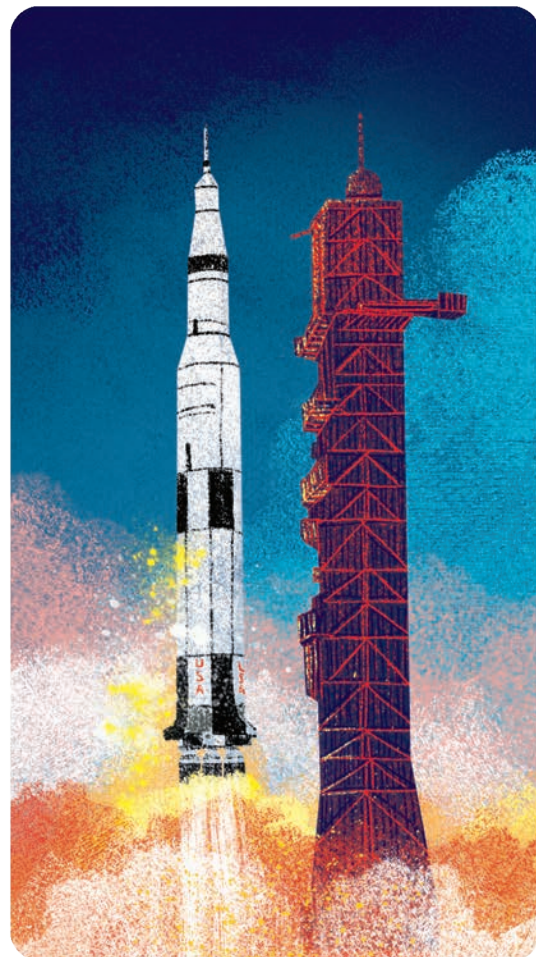

W rzeczywistości Słońce, Ziemia i Księżyc lub Słońce, Księżyc i Ziemia co dwa tygodnie stają niemal w rzędzie, ale nie idealnie w jednej linii, ponieważ orbita Księżyca jest nieco nachylona i nasz satelita znajduje się często **wyżej lub niżej** od idealnego ustawienia w linii prostej, a wtedy nie ma zaćmienia.

Program Apollo

■ Program kosmiczny ogłoszony przez prezydenta Johna Kennedy'ego, mający na celu wysłanie człowieka na Księżyc i sprowadzenie go z powrotem na Ziemię, otrzymał nazwę **Apollo**, jak jeden z najbardziej znanych bogów starożytnej Grecji. Może dlatego, że imionami Merkurego, Wenus, Marsa, Jowisza i Saturna nazwano już całe planety, on zaś nie dostał żadnej.

■ Rakieta nośna **Saturn** była największą, jaką kiedykolwiek zbudowano, a statek kosmiczny składał się z dwóch oddzielnych jednostek: modułu dowodzenia i obsługi (*Command and Service Module – CSM*), który miał pozostawać na orbicie wokół Księżyca z jednym astronautą na pokładzie w celu koordynowania operacji, oraz modułu księżycowego (*Lunar Module – LM*), który z dwoma astronautami na pokładzie miał wylądować na powierzchni naszego satelity, a następnie ponownie wystartować, połączyć się z CSM i razem wrócić na Ziemię.

■ **Pierwsza misja** w styczniu 1967 roku niestety zakończyła się tragicznie, ponieważ na statku Apollo 1 wybuchł pożar i trzech astronautów Virgil Grissom, Edward H. White i Roger B. Chaffee nie mieli szans ucieczki.

Misje Apollo 2 i Apollo 3 nie doszły do skutku, a te opatrzone numerami 4, 5 i 6 odbyły się **bezzałogowo**: miały przetestować w locie rakietę Saturn V, moduł dowodzenia i jego osłonę konieczną do przejścia przez ziemską atmosferę podczas powrotu oraz działanie modułu księżycowego. Do startu Apolla 4 po raz pierwszy użyto kompleksu startowego 39,

zbudowanego specjalnie na potrzeby misji księżycowych. Chociaż platforma znajdowała się ponad sześć kilometrów od centrum kontroli lotów, fala uderzeniowa wytwarzana przez silniki Saturna V była tak silna, że uszkodzeniu uległy pomieszczenia dla prasy, a Walter Cronkite, komentator CBS, został uderzony przez spadające elementy sufitu.

Pierwszy lot załogowy odbył się na pokładzie Apolla 7. Astronaucci Walter Schirra, Donn Eisele i Walter Cunningham pozostali w przestrzeni kosmicznej przez **11 dni**, nie opuścili jednak orbity okołoziemskiej.

W repertuarze brytyjskiej grupy rockowej *The Alan Parsons Project* znajduje się piosenka zatytułowana *Apollo*. Czy to z racji melodii, czy samego tytułu, możemy ją usłyszeć w tle wielu filmów dokumentalnych o lądowaniu na Księżycu.

Quiz

Czego bogiem jest w mitologii greckiej Apollo?

- a. Księżyc
- b. Słońce
- c. Gwiazd